

Region Mitt

Vecka 17, 2020

Normalt upptag vid årets första mätning

Vid årets första mätning ligger kväveupptaget i höstvetet på en "normal" nivå jämfört med de senaste åren, men variationen mellan de olika fälten är som vanligt stor. I ett par av fälten kan vi ana en färgskillnad mellan gödslat och ogödslat.

Stora skillnader i kväveupptag

Kväveupptaget i nollrutorna varierar som vanligt mycket mellan fälten. Det lägsta upptaget ligger på ca 10 kg/ha medan det högsta ligger på drygt 40 kg/ha, se bild 1. Medelvärdet för kväveupptaget hamnar på 18 kg/ha, vilket är relativt normalt för första mätningen jämfört med tidigare år. Det är dock ett klart lägre upptag jämfört med första mätningen 2019 då upptaget låg på ca 30 kg N/ha vid första måttillfället. I ett fält kan vi se en tydlig skillnad mellan nollruta och fält och i ytterligare ett par fält kan vi ana en skillnad.

I några fält kan vi se tecken på frostsador, men vi är osäkra på hur detta påverkar mätresultatet. Observera att det är först från DC 30 som den handburna N-sensorn ger mer säkra värden. Så man bör inte dra allt för långtgående slutsatser utifrån denna första mätning.

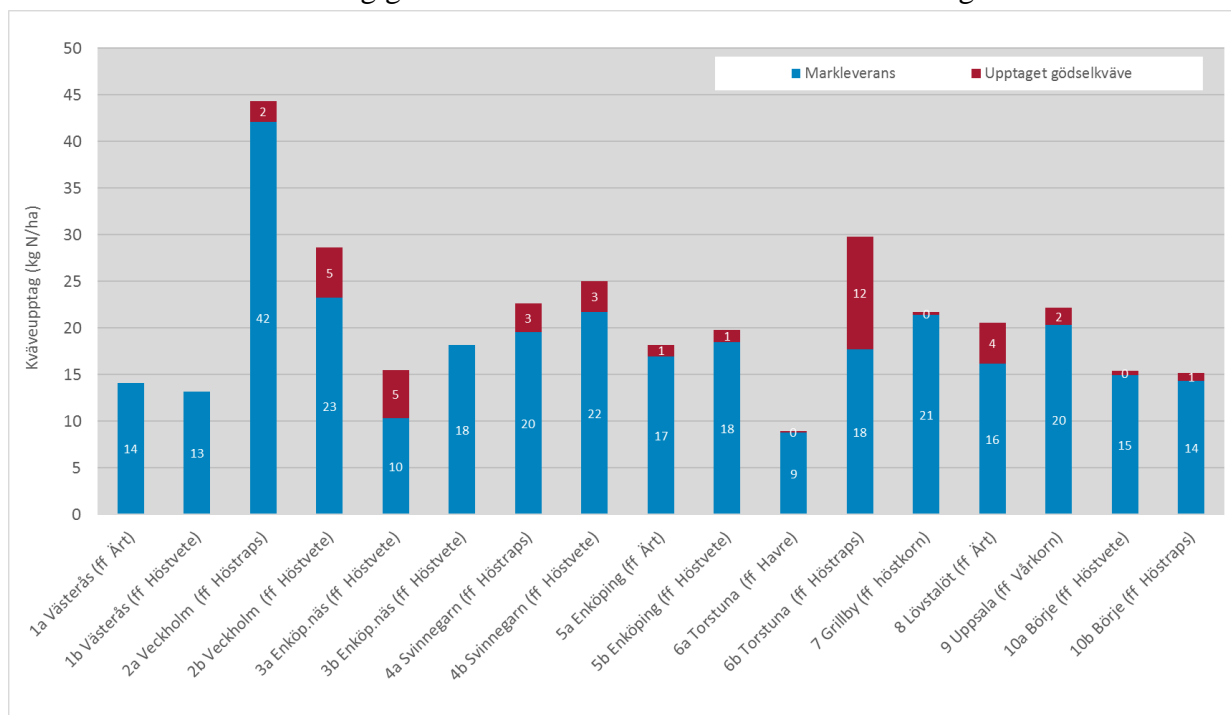

Bild 1. Kväveupptag i nollrutor och i fält vecka 16 2020

Marktemperaturen varierar mellan 6 och 10 grader på 10 cm djup. För att mineraliseringen ska ta fart bör marktemperaturen vara minst 10 grader. Så om det fortsätter att vara varmt framöver kommer inte temperaturen vara en begränsande faktor. Men det behövs även fukt för att mineraliseringen ska komma igång.

Greppa Näringen mäter kväveupptag i höstvetete på 17 fält

Under våren och sommaren kommer vi att mäta kväveupptag i höstvetete i 17 fält hos tio lantbrukare i Uppland och Västmanland. Vi mäter i nollrutor (ogödslade rutor) och i omkringliggande fält en gång i veckan med en handburen N-sensor. Första mätningen gjorde vi vecka 17 och vi kommer fortsätta mäta ungefär fram till axgång. Mätningarna gör vi i samarbete med Yara, som lånat ut en handburen N-sensor till oss.

Genom att följa upptaget i nollrutorna och i fälten under säsongen kan vi räkna ut hur mycket av gödselkvävet som tagits upp av grödan och hur mycket kväve som marken levererar. Då är det lättare att anpassa resterande givor efter årets mineralisering.

Varierande bestånd

Vi mäter framför allt i fält som ligger på växtodlingsgårdar och i sorterna Julius, Linus, Norin, Brons, Memory, Reform och Praktik. En av gårdarna är en mjölkgård där fältet gödslas regelbundet med stallgödsel. Nio av fälten har stråsåd som förfrukt medan resterande sju fält har ”goda” förfrukter, såsom höstraps och ärter. På Enköpingsnäs är fält två direktsått och fält ett är bearbetat med Carrier före sådd. Båda fälten har höstvetete som förfrukt.

Bild 2. Mätning av kväveupptag i fält 5a

Bestånden varierar i de olika fälten, plantorna i några fält är väl bestockade medan andra har färre antal sidoskott. Skottantalet varierar mellan cirka 350 och 1 400 skott per kvadratmeter, med ett medeltal på 820. I tre fält har höstvetete gått in i stråskjutningen, DC 30, medan övriga fält fortfarande är i bestockningsfasen. I tabell 1 hittar du mer uppgifter om de olika fälten.

Nästa mätning

Vi planerar nästa mätning den 27 april. Yara mäter upptaget i kväveförsöken i höstvetete (L3-2299B) och skickar ut nyhetsbrev varje vecka. I år finns två av försöken i vårt område, ett i Västerås och ett i Vänge utanför Uppsala.

Tabell 1. Uppgifter för fälten

Plats	Sort	Förfrukt	Utv.stadium DC	Sådatum	1: gödsling (datum, kg N/ha)
1a Västerås	Memory	Ärt	22	23 sep	1 apr, 81
1B Västerås	Memory	Höstvete	22	5 sep	1 apr, 81
2a Veckholm	Reform	Höstraps	30	3 sep	31 mars, 141
2b Veckholm	Reform	Höstvete	30	3 sep	31 mars, 141
3a Enköpingsnäs (Carrier)	Linus	Höstvete	23	13 sep	22 mars, 80
3b Enköpingsnäs (direktsått)	Linus	Höstvete	22	13 sep	22 mars, 80
4a Svinnegarn	Julius	Höstraps	22	8 sep	23 mars, 135
4b Svinnegarn	Norin	Höstvete	30	15 sep	24 mars, 135
5a Enköping	Linus	Ärt	21	20 sep	22 mars, 80
5b Enköping	Linus	Höstvete	22	24 sep	22 mars, 80
6a Torstuna	Praktik	Höstraps	22	21 sep	28 mars, 130
6b Torstuna	Praktik	Havre	21	19 sep	28 mars, 130
7 Grillby	Brons	Höstkorn	23	14 sep	21 mars, 45 (nötflyt) 25 mars, 135
8 Lövstalöt	Brons	Ärt	21	10-12 sep	21 mars, 120
9 Uppsala	Julius	Vårkorn	22	23 sep	31 mars, 130
10a Börje	Julius	Höstvete	22	13 sep	8 apr, 130
10b Börje	Julius	Höstraps	22	13 sep	8 apr, 130

Ulrika Listh och Emelie Andersson, Uppsala